

REMISSVAR

2016-08-09
Dnr 3.9:0417/16

Näringsdepartementet

Promemorian Undantag från vissa bestämmelser i plan-och bygglagen vid tillströmning av asylsökande (dnr N216/04184/PUB)

Barnombudsmannen har fått tillfälle att yttra sig över Promemorian Undantag från vissa bestämmelser i plan-och bygglagen vid tillströmning av asylsökande.

I promemorian föreslås att det i plan-och bygglagen införs ett normgivande bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om undantag från vissa bestämmelser i plan- och bygglagen. Förutsättningar för att bemyndigandet ska få utnyttjas är bland annat att tillströmningen av asylsökande har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande. Det förutsätts också att nödvändiga boenden för asylsökande snabbt ska kunna ordnas under en begränsad tid. Bakgrunden till det föreslagna bemyndigandet är det jämförelsevis stora antal asylsökande som kom till Sverige under 2015 utifrån vilket Boverket och Länsstyrelsen i Stockholms län framfört att det finns behov av regeländringar för att klara arbetet med flyktingsituationen.

Barnombudsmannen är positiv till att beredskapen för en jämförelsevis stor tillströmning av asylsökande höjs. Vi är även positiva till att FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) särskilt lyfts i promemorian. Våra kommentarer till förslaget kommer att utgå barnkonventionen och FN:s barnrättskommittés (barnrättskommittén) allmänna kommentarer och rekommendationer till Sverige. I våra kommentarer fokuserar vi på de konsekvenser förslaget kan komma att få för barn.

7 Konsekvenser

7.4. Konsekvenser för barn

Enligt artikel 20 och 22 i barnkonventionen har barn på flykt och som förlorat sin hemmiljö rätt till särskilt skydd och bistånd från statens sida. Artikel 27 säger att alla barn har rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling.¹ När boenden för asylsökande barn och barnfamiljer upprättas bör de krav som barnkonventionen ställer i förhållande till asylsökande barns rättigheter tas i åtanke. Barnombudsmannen anser att det bör tydliggöras att en barnkonsekvensanalys ska göras i förhållande till boenden för

¹ CRC/C/GC/6,p44

asylsökande barn och barnfamiljer som upprättas i kraft av bemyndigandet. I denna bedömning ska barnkonventionen som helhet beaktas.

Det är viktigt att en bedömning av barnets bästa enligt artikel 3 i konventionen görs. Bedömningen av barnets bästa ska enligt barnrättskommittén genomföras unikt i varje enskilt fall, med utgångspunkt i de specifika omständigheterna för det enskilda barnet. Omständigheter så som om barnet har en funktionsnedsättning samt barnets upplevelser i hemlandet eller under flykten ska exempelvis vägas in i bedömningen. Barn som har upplevt konflikt, tortyr och andra former av övergrepp har rätt till fysisk och psykisk rehabilitering enligt artikel 39 i barnkonventionen. Sådan rehabilitering ska enligt artikeln äga rum i en miljö som befrämjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet. Vid behandlingen av barnet ska enligt barnrättskommittén uppmärksamhet ges åt bland annat barnets säkerhet och de förutsebara följderna av potentiella ingripanden när det gäller barnets välfärd, hälsa och utveckling.² Beslutsfattaren bör väga in faktorer så som barnets trygghet och integritet vid den aktuella tidpunkten, eventuell framtida risk och skada samt andra konsekvenser som beslutet kan få för barnets trygghet.³

Fördragande i ärendet har varit juristen Maj Fagerlund och utredaren Shanti Ingeström.

Fredrik Malmberg
barnombudsman

² Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 13 om barnets rätt till frihet från våld, punkt 52.

³ Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 14 om barnets rätt att få sitt bästa satt i främsta rummet, 2013, punkt 75-76